

NEET tänään (ja huomenna?)

Hyvinvoinnin kestävä kehitys kaupungeissa 1.1.2018

Miikka Vuorinen | Sosped

Sosped-säätiö on valtakunnallinen sosiaalialan järjestö

Tätä teemme tällä hetkellä:

Pelirajat'on
Monipuolista
vertaistukea
rahapelaajille ja
läheisille.

Kulttuuripajat
Toiminnallista vertaistukea
nuorille mielenterveys-
kuntoutujille.

Mieletöntä valoa
Merkityksellistä yhdessä
tekemistä media- ja
kulttuurialoilta.

Digipelirajat'on
Tukea, vertaisuutta ja tietoa
ongelmallisesta
digipelaamisesta.

VIGOR
Tervettä elinvoimaa
Edistää ulkomaalaistaustaisten
seksuaaliterveyttä.

- NEET -nuoret ja tieto
- Nuoret ja mielenterveys 2023
- Työskentelyä

1. NEET – NUORET JA TIETO

Kaksi diskurssia

”Työelämään kiinnittymisen nuorten kohdalla ei tulisi olla itseisarvo, vaihtoehtoisten polkujen tunnistaminen vahvistaa nuorten yhteiskunnallista kuulumista. Myös hyvinvointia tuottavilla toimilla on yhteiskunnalle edistäviä vaikutuksia.”

Susanna Åberg, väitöskirjatutkija Tampereen yliopisto.
- Esitelmä Sosiaalipolitiikan päivillä 26.10.2018

ja

”Perustutkimusta luonnollisesti tarvitaan, mutta aito tilaus näyttäisi olevan työlle, jonka tuloksia voisi soveltaa talouspolitiikan päätöksenteossa, elävässä elämässä ja reaaliajassa.”

Pääkirjoitus,
Helsingin sanomat 31.10.

SIRPALEISUUS

Sosped

1. Toimijoiden käyttämät mittarit

- Järjestöillä useita
- Kunnalla omat

Sosped

2. Tilastopankit

- Nuorisotilastot, Sotkanet, Kelasto, Tilatokeskus, Kuntatilastot, TEM, jne.

SOSPED

3. Tutkimus kohderyhmästä (NEET)

- Ministeriöt, ETLA, Myrskylä, Nuorisotutkimusseura, tilastopankit..

MUUT HAAVOITTUVASSA ASEMASSA OLEVAT KOHDERYHMÄT?

- Vanhukset?

Missä muualla vastaavanlainen tiedon hajaannus & käyttämättömyys olisi mahdollista?

- IPCC:N ilmastoraportti
- Sähköistetyt autot & uusiutuvat polttoaineet
- Alustatalous
- Energiateollisuus
- Teknologiateollisuus

2. NUORET JA MIELENTERVEYS 2023 –projekti

TAVOITTEET

1. Olemassa olevan tiedon hyödyntäminen systemaattisesti niin, että se voisi hyödyttää kohderyhmää ja alueellisia yhteistyöverkostoja
2. Yksittäisen yksikön alueellisen vaikuttavuuden arvioiminen
3. Pitkäjänteisen ajattelun lisääminen ja helpottaminen

**1. Toimijoiden
mittarit**

2. Tilastopankit

YHDISTÄMINEN

3. Tutkimus kohderyhmästä

NEET: Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen käyttämä "ei työssä eikä koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevien nuorten osuus" kuvaa niiden 15–24–vuotiaiden nuorten, jotka eivät ole työssä, tutkintoon johtavassa koulutuksessa, kurssikoulutuksessa eivätkä varusmies– tai siviilipalveluksessa, osuutta vastaavasta koko ikäluokasta.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen luku eroaa hieman Eurostatin käyttämästä lähes vastaavasta NEET–asteesta (NEET rate). NEET on lyhenne määritelmästä "Not in Employment, Education or Training" eli "ei työssä, tutkintoon johtavassa koulutuksessa eikä kurssikoulutuksessa". Eurostatin julkaisema luku perustuu aineistoon, jossa varusmies– tai siviilipalveluksessa olevat nuoret eivät ole mukana perusjoukossa.

NEET – KÄSITTEEN KRITIIKKI

- Eri määritelmiä
- Hyväkuntoisia opintoihin hakevia henkilöitä/ välivuotta pitäviä
- Huonokuntoisia opiskelijoita, joista osa voi huonommin kuin monet NEET-nuoret (opintoreformin myötä mahd. useampia, jotka eivät selviydy opinnoista)
- Työkyvyttömyyseläkkeellä olijat eivät kuulu määritelmän piiriin, mutta elämäntilanne välillä yhtä heikko/ heikompi
- Ongelmat eivät lopu 24-vuoteen.
- Jne.

Projektissa NEET:n määritelmä laajennettu 18–35 –vuotiaisiin, koska

- a) Myös yli 24–vuotiailla merkittäviä haasteita
(Usein ns. nuoret aikuiset väliinputoajien joukossa.)
- b) Sama kuin Lumon kohderyhmä
(vertailukelpoisuus)
- c) Vuonna 2023 (5 v. päästä) nykyään 13–30 v.
nuoret mahtuvat vielä haitariin.

ns. ”SILTAINDIKAATTORIT”

Kohderyhmäkohtaisesti valittu indikaattori, joka kertoo tietoa kohderyhmästä. Tässä tapauksessa NEET–nuorista. Yhdistää eri aineistot toisiinsa.

Siltaindikaattorin nimi NEET –nuorien kohdalla on:

”NEET–indikaattori”

ns. ”SILTAINDIKAATTORIN” EDELLYTYKSET

- Arvioitavasta toiminnasta oltava luotettavaa tietoa
- Indikaattorista oltava tutkimustietoa
- Indikaattorista oltava tietoa tilastopankeissa

PORIN ALUEEN NEET- nuoriin liittyviä NEET-indikaattoreita

Kovat indikaattorit

Työkyvyttömyyseläkkeen saajat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt 16-34v (2017-12) (kuntoutustuki sisältyy)

Työttömyysturvaetuuksien saajat 17-34v (2017)

Opintojen keskeyttäjät 2. aste yht. (2015/2016)

Opintojen keskeyttäjät ammattikorkea (2015/2016)

Pelkän peruskouluasteen suorittaneet 20-34v (2016)

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti (yli 10kk) saaneet 18-24v (2016)

Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017)

18-35-vuotiaiden määrä ja osuus koko väestöstä (2017)

Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä (alaraja) (2017)

Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä (yläraja) (2017)

Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä keskiarvo (2017)

Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä (Etla 2016)

Arvio niiden syrjäytyneiden määrästä, jotka ovat yhä syrjäytyneinä 10v päästä (Etla)

Arvio niiden syrjäytyneiden määrästä, jotka ovat yhä syrjäytyneinä 5v kuluttua (Myrskylä, Nuorisotilastot)

PORIN ALUEEN NEET- nuoriin liittyviä NEET-indikaattoreita

Palvelut

Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttäneitä (2016)

Nuorisopsykiatrian avohoitokäynnit/1000 13-17v (2016)

18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ikäistä (2016)

Psykiatrian laitoshoidon 18-24-vuotiaat potilaat/1000 vastaavan ikäistä (2016)

Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 18-24-vuotiaat/1000 vastaavan ikäistä (2016)

18-39v. asiakkaita mielenterveyden avohoidossa 2017

Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piirissä 18-35v. asiakkaita

Palvelu- ja tukiasunnot, mielenterveysongelmaiset asukkaat 18-35-vuotiaat (arvio) 2017

A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017)

Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet 15-24-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä 2016

Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita 2017 (kaikenikäiset) (THL)

Itsenäiset palvelut

Digitaaliset mt-palvelut

Masennuslääkkeiden käyttö 2017 (sairausvakuutuksesta korvattavia lääkkeitä ostaneet kaikenikäiset, lääkeryhmä NO6A)

Kustannukset

Nuorisotyön nettokäyttömenot per nuori (2017)

Opetus- ja kulttuuritoimi nettokäyttökustannukset, €/asukas (2016)

Sosiaali- ja terveystoiminta nettokäyttökustannukset, €/asukas (2016)

Sosiaalitoiminnan nettokäyttökustannukset, €/asukas (2016)

Pehmeät

Yksinäisyys: Ei yhtään läheistä ystävää 18-35-vuotiaat, (Kouluterveyskysely, lukio ja ammattioppilaitos 1. ja 2. luokan opiskelijat)

Sosiaalisten tilanteiden pelko 18-35-vuotiaat (2015)

Ahdistuneisuus (kohtalainen tai vaikea) 15-35 vuotiaat, (Kouluterveyskysely, lukio ja ammattioppilaitos 1. ja 2. opiskelijat v2017)

Itsetuhoisuus: Itsemurhakuolleisuus 20 - 34-vuotiailla/100 000 vastaavanikäistä, Satakunta (2016)

PORIN ALUEEN NEET– nuoriin liittyviä NEET–indikaattoreita

Uusi arvio = Tilastopankit Tutkimus

x

	Pori			
Kovat indikaattorit	määrä	riskiväestö (koko ikäryhmän koko paitsi kohdat 5,6, 15, 16 ja 32)	suhdeluku (pohjautuu tilastoihin tai/ja tutkimuksiin)	Lähde
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt 16-34v (2017-12) (kuntoutustuki sisältyy)	396	19 063	0,02	Kela/Tilastokeskus
Työttömyysturvaetuuksien saajat 17-34v (2017)	1717	18 274	0,09	Kela/Tilastokeskus
Opintojen keskeyttäjät 2. aste yht. (2015/2016)	184	3246	0,06	Tilastokeskus
Opintojen keskeyttäjät ammattikorkea (2015/2016)	217	3744	0,06	Tilastokeskus
Pelkän peruskouluasteen suorittaneet 20-34v (2016)	2 413	15 875	0,15	Tilastokeskus
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti (yli 10kk) saaneet 18-24v (2016)	287	7480	0,04	Sotkanet, THL
Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017)	186	1251-2085	0,15	Nuorisotilastot.fi
18-35-vuotiaiden määrä ja osuus koko väestöstä (2017)	18 448	18 448	1,00	Tilastokeskus
Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä (alaraja) (2017)	1520	18 448	0,08	risotilastot.fi, Tilastokeskus
Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä (yläraja) (2017)	2712	18 448	0,15	risotilastot.fi, Tilastokeskus
Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä keskiarvo (2017)	2168	18 448	0,12	risotilastot.fi, Tilastokeskus
Arvio 18-35-vuotiaiden NEET määrä (Etla 2016)	1844	18 448	0,10	Etla
Arvio niiden syrjäytyneiden määrästä, jotka ovat yhä syrjäytyneinä 10v päästä (Etla)	719	1844	39 %	Etla
Arvio niiden syrjäytyneiden määrästä, jotka ovat yhä syrjäytyneinä 5v kuluttua (Myrskylä, Nuorisotilastot)	608-846	1520-2712	33 %	Myrskylä, Nuorisotilastot

Suhdeluku: %

PORIN ALUEEN NEET– nuoriin liittyviä NEET–indikaattoreita

Uusi arvio = Tilastopankit Tutkimus

x

Palvelut					
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttänyttä (2016)	716	70138	70,14	Sotkanet, THL	
Nuorisopsykiatrian avohoitokäynnit/1000 13-17v (2016)	2246	4208	4,21	Sotkanet, THL	
18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ikäistä (2016)	266	7480	7,48	Sotkanet, THL	
Psykiatrian laitoshoidon 18-24-vuotiaat potilaat/1000 vastaavan ikäistä (2016)	8	7480	7,48	Sotkanet, THL	
Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 18-24-vuotiaat/1000 vastaavan ikäistä (2016)	10	7480	7,48	Sotkanet, THL	
18-39v. asiakkaita mielenterveyden avohoidossa 2017	1225	18448	18,45	in kaupungin psykososiaaliset palvelut	
Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piirissä 18-35v. asiakkaita	53	18448	0,00	in kaupungin psykososiaaliset palvelut	
Palvelu- ja tukiasunnot, mielenterveysongelmaiset asukkaat 18-35-vuotiaat (arvio) 2017	31	19063	0,00	Sotkanet, Kelasto Tilastokeskus	
A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017)	342	18448	0,02	in kaupungin psykososiaaliset palvelut	
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet 15-24-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä 2016	1	4810	4,81	Sotkanet, THL	
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita 2017 (kaikenikäiset) (THL)	676	72332	0,01	Sotkanet, THL	

Suhdeluku: %

YKSIKÖN TOIMINTA MUKAAN

CASE ESIMERKKI

Kulttuuripaja Lumo

Porin Kulttuuripaja Lumo tarjoaa 18-35 –vuotiaille nuorille aikuisille luovaa ryhmätoimintaa, mahdollisuuden tavata uusia ihmisiä ja saada tukea mielenterveyteen. Toiminnassa osallistujat voivat osallistua muun muassa taide-, käsityö, peli- ja bändipajoihin. Toiminta antaa mahdollisuuden toteuttaa itseään omien mieltymysten, taitojen ja voimavarojen puitteissa.

Arviointi aloitettu v. 2016

- ***Kävijäseuranta
kuukausittain***
- ***Yksilöhaastattelut (1-2
krt./ vuosi)***
- ***Osallistujien kokemus
toiminnan
aikaansaamasta
muutoksesta olennaisinta***

TOIMINNAN VAIKUTUS

ITSETUNTO/ ROHKEUS

TULEVAISUUDEN
SUUNNITELMAT

ARJEN HALLINTA/
VUOROKAUSIRYTMİ

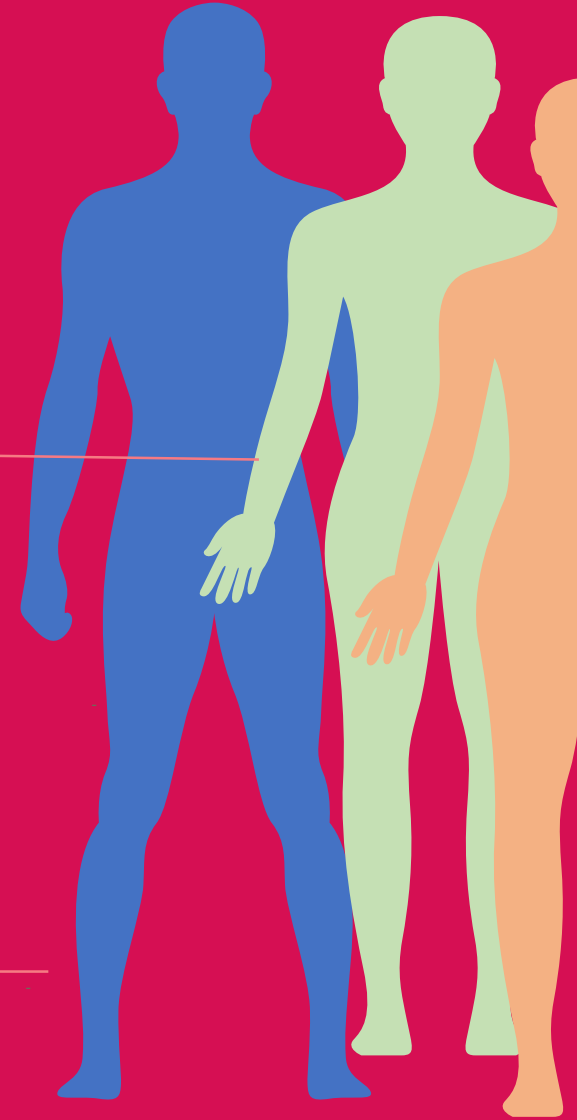
YSTÄVÄT/
YHTEISÖ

Mt-palveluiden käyttö
vähenee

SOSIAALISET TAIDOT

Työ- ja opiskeluelämään
ohjautuminen

KUULUMINEN

1 | NYKYTILA

STOP!

Vertailukelpoisuus!

Luotettavuus!

Tarkkuus!

Kulttuuripaja Lumo:

- tavoittaa 10% Porin mt-syistä työkyvyttömyyseläkkeen saajista (18-34 v.)
- vähentää koko Porin mt-avopalveluiden käyttöä 1,5% vuosittain
- tavoittaa 5-10% kunnan NEET- nuorista

Kulttuuripaja Lumon arvioidaan tavoittavan vuosittain 6%–10% Porin NEET-nuorista ja Lumon kävijöiden Porin aikuisten onnistuvan siirtämään Porin NEET-nuorista mielenterveyden avohoitopalvelujen noin 0,4% ”eteenpäin” palkkatyöhön tai käytön arvioidaan vähenevän Lumon toiminnan kautta 1,4% vuodessa, sillä opiskelemaan.

NEET ”statuksen” katoaminen

Osuus nousee pitkällä aikavälillä ja olennaista on, että nuorisoalouden elämänlaatu kohoaa.

Lumon kävijöiden osuus on arviolta 4,7% kaikista aikuisten käynneistä Porissa ja Lumon kävijöiden käyntien arvioidaan vähenevän vuosittain 30%.

A man with brown hair, wearing a dark grey hoodie, stands in profile looking out over a body of water. The sky is a mix of soft orange, pink, and blue, suggesting sunset or sunrise. The water is calm with gentle ripples. In the distance, a low shoreline with some trees and buildings is visible. The overall mood is contemplative and serene.

KYSYMYS?

SospED

**1. Toimijoiden
mittarit**

2. Tilastopankit

SILTAINDIKAATTORIT

3. Tutkimus kohderyhmästä

4. Tulevaisuus?!

SospED

TULEVAISUUS

SOSPED

SKENAARIOT

SospED

Capful & Uudenmaan liitto

Keski-Suomen liitto

Nurmijärven, Sipoon ja
Lahden kaupunki- ja
kuntastrategioiden
valmistelu.

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Skenaarioiden tiivistelmät

SULKEUTUMINEN JA PERINTEINEN VALTIOVALTA

- Kansainväliset konfliktit ja ilmastomuutoksen voimistuminen aiheuttavat kansojenvaelluksia Eurooppaan ja Suomeen.
- Protektionismi ja nationalismi voimistuvat ja kansallismieliset puolueet nousevat hallituksiin. Maailma blokkiutuu.
- Euroalue hajoaa ja EU:n tehtäväksi jää alueen ulkorajojen turvaaminen.
- Suomessa tehdään rakenteellisia uudistuksia ja tuetaan kotimaista. Yksityisen pääoman karkaamista ulkomaille rajoitetaan.
- Julkisen sektorin rooli kasvaa. Palvelut ja sosiaaliturva rahoitetaan pitkälti lainarahalla.
- Rakenteellisia uudistuksia tehdään ja kotimaista teollisuutta tuetaan.
- Elinkeinorakenne ja työn tekeminen säilyvät suhteellisen perinteisinä.
- Raaka-ainepula, cyberhyökkäykset sekä internetin epäluotettavuus hidastavat teknologiakehitystä.
- Perhekeskeisyys, uskonto ja konservatismi voimistuvat arvoissa.

KANSALLISVALTIOT

POLARISOITUNUT YKSILÖKESKEISYYS JA ASiantuntijavalta

- Yksilölliset arvot voimistuvat, ja vapaus ja vastuu korostuvat myös valtiotasolla. Oma vastuu palveluiden rahoittamisessa kasvaa.
- Omistamisen merkitys vähenee, palvelullistuminen voimistuu ja kaikki tuotetaan "as-a-service".
- Alustatalous ja mikroyrittäjyys syrjäyttävät perinteiset työsuhteet.
- Lohkoketju mahdollistaa yksilöiden välisen kaupankäynnin ilman että suuryritykset/pankit saavat osuutta.
- Työmarkkinat jakautuvat huippu-osajiin ja helposti korvattaviin. Yhteiskunta polarisoituu.
- Matala perustulo otetaan käyttöön työn muutokseen vastaamiseksi.
- Suomi Oy:tä johdetaan yritysmäisesti. Asiantuntijavalta ja yksilöiden välinen sopiminen korvaavat edustuksellisen demokratian.
- Kaupunkieihin syntyy erikoistuneita ja eriytyneitä alueita. Liikkuminen on päästöttömien pienkulkuneuvojen varassa.

YKSILÖT JA ASiantuntijat

TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN

- Hallitsematon robotisaation luoma massatyöttömyys ja globaali rahoitusjärjestelmän kaatuminen vievät Suomen syvään lamaan.
- Mahdollisuus tuottaa julkis-rahoitteisia palveluja romahtaa.
- Valtioon tukeutumisen sijasta turvaudutaan perheeseen ja omiin verkostoihin. Kolmannen sektorin rooli kasvaa palvelujen tuottajana.
- Ihmisten välinen interaktio korostuu vastareaktion nopealle teknologia-kehitykselle ja tekoälylle.
- Poliittinen päätöksenteko keskittyy kuntiin ja alueellisiin yhteisöihin.
- Elinkeinot, asuminen sekä ruoan ja energian tuotanto hajautuvat.
- Suomeen syntyy paikallisyhteisöjä, jotka hyödyntävät vaihdantataloutta omavaraisuuden lisäämiseksi.
- Suomalaisten arvot jakautuvat voimakkaasti. Lamassa ja alakulttuurien yhteentörmäyksissä syntyy mellakoita ja alueellisia irtiottoja.

YHTEISÖT

GLOBAALI VERKOSTOMAINEN TECH-IMPERIALISMI

- Analytiikka korvaa ihmisen rutiini- ja asiantuntijatyössä. Koneiden tekemiä päätöksiä pidetään ihmismieltä luotettavampina.
- Ubiikkiyhteiskunta realisoituu ja virtuaalisuus on kaikkialla. Kehitys haastaa perinteiset tavat aina perhemalleista asumiseen.
- EU ja Suomi eivät pysy muutoksesta mukana. Muuttoliike suuntautuu Suomesta suurimpiin metropoleihin.
- Suuryritysten tech-imperialismi valtaa maailmaa. Valta on monialaisten korporatioiden käsissä.
- Globaalit yhtiöt ja yhteisöt istuvat valtioiden kanssa samoissa päätöksentekopöydissä.
- Mikroyrittäjyys tapahtuu suuryritysten omistamilla alustoilla. Yhteiskunta jakaantuu palveluksia tilaaviin ja niitä toimittaviin.
- Digitaaliset alustat mahdollistavat ylikansallisten heimojen nousun.
- Ihmiset haluavat toimia huippuunsa kehittyneissä keskuksissa. Suomi keskittyy pääkaupunkiseudulle.

LAITTEET JA YRITYKSET

KASVU JA EU-VETOINEN KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

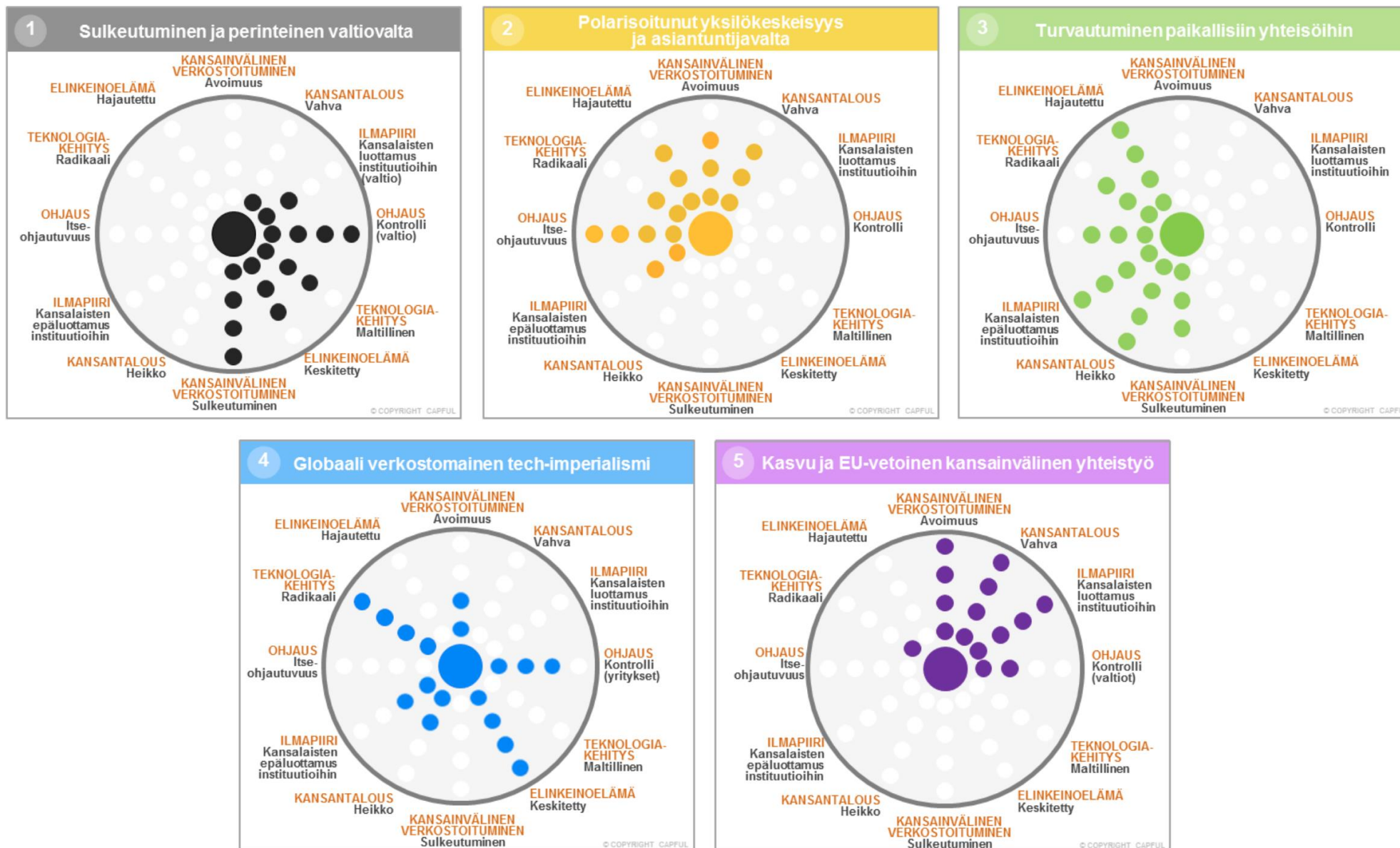
- Yhteistyö nähdään eristäytymistä paremmaksi keinoksi turvallisuus-, talous- ja ilmastopolitiikassa.
- Maailmantalous ja vienti nousevat kehittyvien maiden keskiluokan nousun vetämänä.
- Kasvu mahdollistaa hyvinvointivaltiomallin laajentumisen EU:ssa.
- EU:n liittovaltiokehitys voimistuu. Keskeinen päätösvalta siirretään kokonaan jäsenvaltioilta EU:lle.
- Suuryritysten valtaa rajoitetaan kansainvälisillä sopimuksilla. Sääntely datan ja rajapintojen avaamiseksi luo uutta liiketoimintaa.
- Dataa hyödyntävä EU-tasoinen verkosto järjestää liikkumista ja kuljettamista.
- Varastoinnin kehitys johtaa energiavallankumoukseen. Energia on reservimaksuja lukuun ottamatta ilmaista.
- Massamuutto demokratian ja paremman elintason perässä Idästä EU:hun koettelee alueen kantokykyä.

EU

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Skenaarioiden kiteytykset

Skenaarioita
testattu... kyllä

MUTTA EI VIETY AIKAISEMMIN
”KONKRETIAN” TASOLLE

1) Siltaindikaattorit voi vaihtaa

2) Kohderyhmää voi vaihtaa

3) Olennaista on menetelmä

Uutuusarvo NEET - perspektiivissä &
konkretiassa.

Miten hyödyntää?

YLEISEN TASON SKENAARIOT

+

SILTAINDIKAATTORIT

STOP!

Kuka luo skenaariot?

Puolueettomuus?

Uskottavuus?!?

Tarkkuus?!

=

”NEET -nuoria koskevat skenaariot”

SOSPED

3. TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YH

SKENAARION KUVAUS

- Robotisaation ja automaation kehitys kiihtyy tavara- ja palvelutuotannossa. Hallitsematon robotisaatio lisää työttömyyttä. Perinteisen palkkatyön sijasta työ koostuu entistä enemmän kollektiivisista palveluksista ja yhteisestä tekemisestä.
- Valtioiden velkaantuminen jatkuu ja kehittyvien maiden rahoituskriisi lisää rahoitusongelmia myös Suomessa. Korot nousevat ja leikkauksia sosiaaliturvaan ja julkisen sektorin organisaatioiden rahoitukseen tehdään. Julkista sääntelyä puretaan ja paikalliset ratkaisut sallitaan.
- Kasvava informaatiovaikuttaminen ja hallitsematon teknologiakehitys vähentävät radikaalisti kansalaisten luottamusta julkisiin instituutioihin ja yrityksiin. Ihmiset etäännyvät valtamedioiden vaikutuspiiristä.
- Arvoyhteisöjen rooli vahvistuu ihmisten turvautuessa ensisijaisesti omiin sosiaalisiin verkostoihinsa. Samalla ääriajattelu voimistuu ja objektiiviset faktat menettävät merkitystään. Työttömyys ja tyytymättömyys synnyttävät myös pahaa oloaan purkavia ääriilmiöitä ja konflikteja.
- Heikossa taloustilanteessa ja poliittisten erimielisyyksien lisääntyessä aluehallintouudistus haudataan mahdottomana. Valtaa ja vastuuta siirretään takaisin kuntatasolle, kolmannelle sektorille ja yhteisöille. Kuntien välinen kilpailu kiristyy.
- Niukassa taloustilanteessa jakaminen, vaihtaminen ja vuokraus korostuvat. Päivittäiseen elämään liittyviä hyödykkeitä ja palveluita ollaan valmiita jakamaan entistä enemmän.
- Tietoa sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon haetaan verkostoista. Omakohtainen kokemus nousee tärkeämmäksi kuin asiantuntijoiden diagnoosit.
- Kansalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kasvavat. Terveyspalveluja tarjoavat yhä useammin yhteisöjen omat lääkärit sekä luonnonmukaisuutta korostavat naturopaatit ja perinteiset kansanparantajat. Informaatiovaikuttamisen seurauksena lääke- ja rokotevastaisuus yleistyy.
- Taloudellisten mahdollisuuksien lisäksi arvot ohjaavat terveysvalintoja ja hyvinvointi on yhä riippuvaisempaa yhteisön keskinäisestä huolenpidosta. Alueiden välille syntyy suuria terveyseroja.

1. vaikutukset hyvinvointiin... 2. Indikaattorit

VAIKUTUKSET VÄESTÖN HYVINVOINTIIN

- Yhteisöllisyyden kasvu vaihtamisen ja jakamisen myötä ja sen myötä eriarvoisuuden väheneminen
- Hyvinvointi- ja terveyserot kasvavat
- Työttömyys lisää epävarmuutta ja turvattomuutta
- Uhat terveydelle, kun ratkaisuja haetaan epävirallisilta tahoilta
- Osallisuus yhteiskunnassa toteutuu entistä harvempien osalla. Kyky löytää ja vastaanottaa palveluja monimutkaistuu.
- Huima teknologiakehitys herättää eettisiä kysymyksiä ja lisää eriarvoisuutta
- Yhteiskunnan paikallistuminen, lähituotanto ja vähentyneet liikkumistarpeet
- Merkityksellinen tekeminen ja yhteisöön sopeutuminen korostuu yhteiskuntarauhaa ylläpidettäessä

Tavoitus: Arvioi ensin, onko kunkin indikaattorin ilmiö skenaariossa kasvava + vai vähenevä -. Arvioi sitten tarkemmin indikaattorin painotus skenaariossa asteikolla -4 - +4

- Selite: Lisää selite arviollesi, mitkä tekijät vaikuttamassa

NEET-indikaattori	Painotus	Selite
Työttömyysturvaetuksien saajat (17-34 v.)		
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat (16-34 v.)		
Koulupudokkuus 2. aste		
Neet -nuorten lkm.		
Itsetuhoisuus/-murhat		
Palvelut		
Mielenterveyden-avopalvelut		
Mielenterveyden laitoshoidot		
Nuorisotyö		
Asumispalvelut		
Itsehoidolliset palvelut		
Digitaaliset mt -palvelut		
Medikalisaatio		
Pehmeät		
Yksinäisyys		
Ahdistuneisuus		
Sosiaalisten tilanteiden pelko		
Päihteet		

ILMIÖT:

- Jakamistalouden vahvistuminen
- Vapaaehtoistyö
- Leikkaukset sosiaaliturvaan ja julkiseen sektoriin

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Skenaarioiden kiteytykset

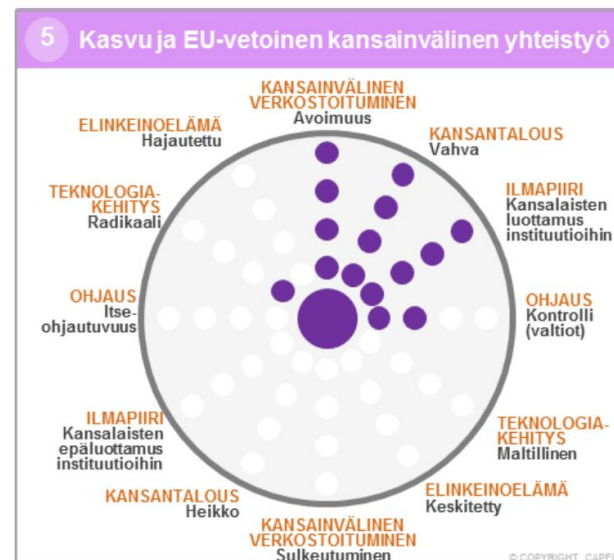
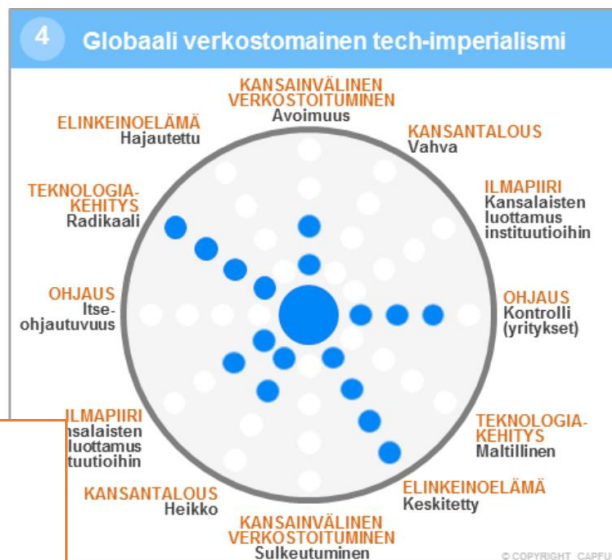
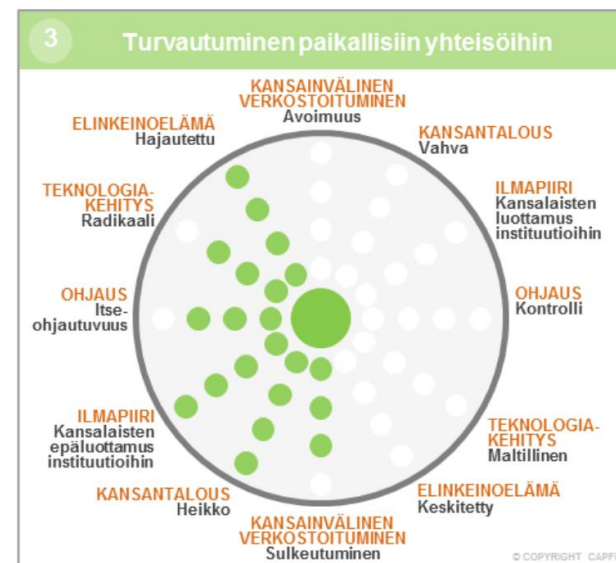
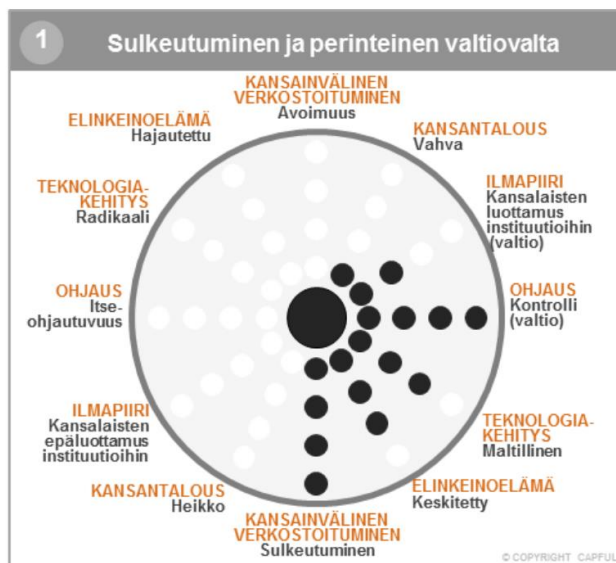
- Painotus: Arvioi ensin, onko kunkin indikaattori vai vähenevä -. Arvioi sitten tarkemmin indikaattorin asteikolla -4 - +4

- Selite: Lisää selite arviollesi, mitkä tekijät vaikuttavat

NEET-indikaattori	Painotus	Selite
Työttömyysturvaetuuksien saajat (17-34 v.)		
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat (16-34 v.)		
Koulupudokkuus 2. aste		
Neet -nuorten lkm.		
Itsetuhoisuus/-murhat		
Palvelut		
Mielenterveyden-avopalvelut		
Mielenterveyden laitoshoidot		
Nuorisotyö		
Asumispalvelut		
Itsehoidolliset palvelut		
Digitaaliset palvelut		
Medikalisaatio		
Pehmeät		
Yksinäisyys		
Ahdistuneisuus		
Sosiaalisten tilanteiden pelko		
Päihteet		

ILMIÖT:

NEET- indikaattorien painotukset vaihtelevat skenaarioittain (-4 ja 4) välillä.

OLEELLISTA SKENAARIOIDEN ERILAISUUS

Vrt. Shell & 70-luvun öljykriisi

SKENAARION KUVAUS

- Robotisaation ja automaation kehitys kiihtyy tavara- ja palvelutuotannossa. Hallitsematon robotisaatio lisää työttömyyttä. Perinteisen palkkatyön sijasta työ koostuu entistä enemmän kollektiivisista palveluksista ja yhteisestä tekemisestä.
- Valtioiden velkaantuminen jatkuu ja kehittyvien maiden rahoituskriisi lisää rahoitusongelmia myös Suomessa. Korot nousevat ja leikkauksia sosiaaliturvaan ja julkisen sektorin organisaatioiden rahoitukseen tehdään. Julkista sääntelyä puretaan ja paikalliset ratkaisut sallitaan.

VAIKUTUKSET VÄESTÖN HYVINVOINTIIN

- Yhteisöllisyyden kasvu vaihtamisen ja jakamisen myötä ja sen myötä eriarvoisuuden väheneminen
- Hyvinvointi- ja terveyserot kasvavat
- Työttömyys lisää epävarmuutta ja turvattomuutta
- Uhat terveydelle, kun ratkaisuja haetaan epävirallisilta tahoilta

vai vähenevä -. Arvioi sitten tarkemmin indikaattorin painotus skenaariossa asteikolla -4 - +4

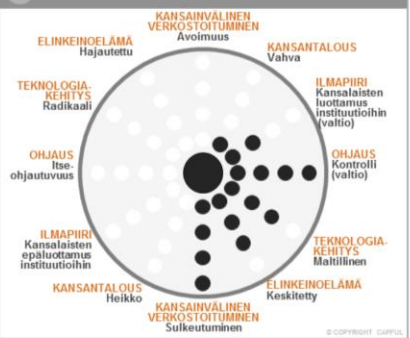
- Selite: Lisää selite arvioillesi, mitkä tekijät vaikuttamassa

NEET-indikaattori	Painotus	Selite
Työttömyysturvaetuuksien saajat (17-34 v.)		
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat (16-34 v.)		
Koulupudokkuus 2. aste		
Neet -nuorten lkm.		
Itsetuhoisuus/-murhat		
Palvelut		
Mielenterveyden-avopalvelut		
Mielenterveyden laitoshoito		
Nuorisotyö		
Asumispalvelut		
Itsehoidolliset palvelut		
Digitaaliset mnt-palvelut		
Medikalisatio		
Pehmeät		
Yksinäisyys		
Ahdistuneisuus		
Sosiaalisten tilanteiden pelko		
Päihteet		

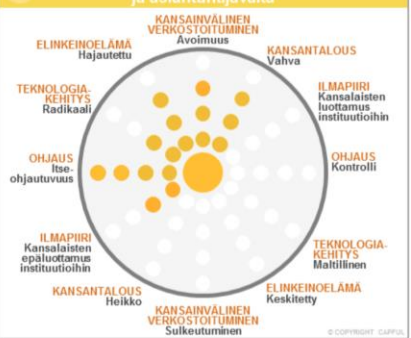
ILMIÖT:

- Jakamistalouden vahvistuminen
- Vapaaehtoistyö
- Leikkaukset sosiaaliturvaan ja julkiseen sektoriin

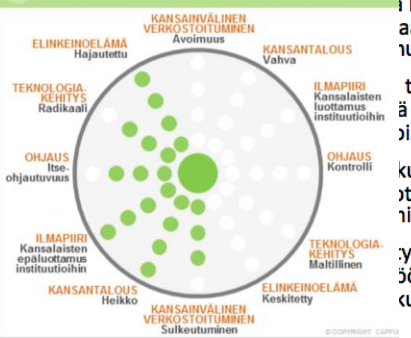
1 Sulkeutuminen ja perinteinen valtiovalta

2 Polarisoitunut yksilökeskeisyys ja asiantuntijavalta

3 Turvautuminen paikallisiin yhteisöihin

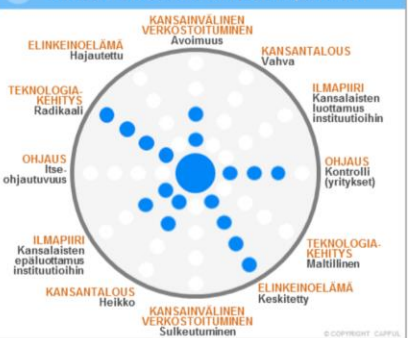
uus yhteiskunnassa toteutuu i harvempien osalla. Kyky löytää aanottaa palveluja nutkaistuu.

teknologiakehitys herättää ä kysymyksiä ja lisää isuutta

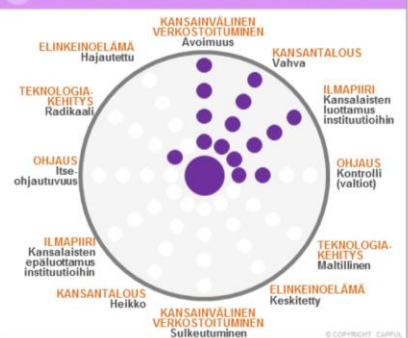
kunnan paikallistuminen, ntanto ja vähentyneet ristatpeet

yksellinen tekeminen ja öön sopeutuminen korostuu untarauhaua ylläpidettäessä

4 Globaali verkostomainen tech-imperialismi

5 Kasvu ja EU-vetoinen kansainvälinen yhteistyö

syntyy suuria terveysriskejä.

SKENAARIOKOHTAINEN TYÖSTÖ

Indikaattorin
Nykytila kunnassa

3. SKENAARIO: TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN

Indikaattori			Painotus	Selite (mitkä tekijät vaikuttavat)	MIN vaikutus	MAX vaikutus	KUNTA nyk.	KUNTA min	KUNTA max
Työttömyysturvaetuksien saajat	1	17-34-vuotiaat 2017, Kela	2	1 Palkkatyön väheneminen, kriteeristö saa etuuksia monimutkaistuu, muutostila	20,00 %	40,00 %	9,40 %	13,15 %	16,91 %
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat		16-34-vuotiaat 2017 Kela	-1	Vähempikin työkyky riittää, kriteerit tiukentuu, työkyvyttömyyseläkkeellä ei merkitystä tyä muuttuessa	10,00 %	15,00 %	2,08 %	1,77 %	1,87 %
Opintojen keskeyttäjät 2. aste	0	2015/2016 Tilastokeskus	3	Koulutusta ei koeta niin tärkeäksi, oppilaitosten murros, epävarmuus Nuorten oma päätös	60,00 %	80,00 %	5,67 %	15,87 %	19,27 %
Neet -nuorten lkm.	0	2017 Suomen nuorisotyön tilastot, arvio sovellettu 18-35-vuot	3	1 Muutos aika, yhteiskunnallinen osattomuus kasvaa	60,00 %	80,00 %	11,75 %	32,91 %	39,96 %
Itsetuhoisuus/-murhat	0	Itsemurhakuolleisuus 20 - 34-vuotiailla Satakunta (2016), THL	3	1 Yhteisöllisyys Palveluiden vastaanottaminen monimutkaistuu, yk:nepätasa-arvoisuus	60,00 %	80,00 %	0,02 %	0,06 %	0,07 %
Palvelut									
Mielenterveyden avopalvelut	0	Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttäne	-3	Resurssiheikenneykset	60,00 %	80,00 %	716	-1002,4	-572,8
Mielenterveyden laitoshoido	0	18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ik	-3	Kallista, resurssiheikenneykset	60,00 %	80,00 %	266	-372,12	-212,64
Etsivä nuorisotyö	0	Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017), Suomen nuori	-2	Kallista, resurssiheikenneykset 1	20,00 %	40,00 %	186	37,2	111,6
Asumispalvelut	0	Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piiris	-3	Kallista, resurssiheikenneykset, toisaalta yhteisöllinen asuminen -1	60,00 %	80,00 %	53,00	-74,2	-42,4
Itsehoidolliset palvelut									
Digitaaliset mt-palvelut	0		3	Yleinen suuntaus, kustannusehokkuus	60,00 %	80,00 %			
Medikalisaatio	0	Masennuslääkkeiden käyttö 2017 (sairausvakuutuksesta korvat	-3	Lääke- ja rokotusvastaisuus, luonnonmukaiset hoidot, vähemmän lääkäreitä 1	60,00 %	80,00 %	9 %	-12,74 %	-7,28 %
Pehmeät									
Yksinäisyys	0	Ei yhtään läheistä ystävää 18-35-vuotiaat, (Kouluterveyskysely,	2	Jos omaa paikkaa yhteisössä ei löydy, helppo jäädä yksin kotiin digitalisaation myötä 1	20,00 %	40,00 %	7,20 %	10,08 %	12,96 %
Ahdistuneisuus	0	(kohtalainen tai vaikea) 15-35 vuotiaat, (Kouluterveyskysely, luk	2	Helppo jäädä yksin kotiin Yk:n epätasa-arvoistuminen, mt-ongelmiin vaikea saada palveluja	20,00 %	40,00 %	11,45 %	16,03 %	20,61 %
Sosiaalisten tilanteiden pelko	0	18-35-vuotiaat (2015) Väänänen, sovellettu ikäryhmään	3	Seuraus yksinäisyydestä, toisten yhteisöjen jäsenten kohtaaminen vaikeaa 1	60,00 %	80,00 %	6,00 %	16,80 %	20,40 %
Päihteet	0	A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017), Porin kaupungin psykosos	3	Seuraus yksinäisyydestä, ahdistuneisuudesta, lääkkeiden väärinkäyttö 1 Lääkkeiden puuttuessa päihteet, edelliset kohdat lisäävät, kannabis	60,00 %	80,00 %	1,85 %	5,19 %	6,30 %

NEET-indikaattori

Painotus ((-4) - (4))
- Miten paljon painottuu

Perustelu - miksi

Min. & max. vaikutus (%)
Esim. kuinka paljon
Kuinka paljon % kyseinen
Työkyvyttömyyseläkkeellä olijoita minimissään & maximissaan 5 v. päästä.

Sosped

Uudet arviot tulevasta tilanteesta kunnassa

MIKSI?

- UUTTA TIETOA KOHDERYHMÄSTÄ ALUEELLISESTI
- TIETOA YKSIKÖN TOIMINNASTA ALUEELLISESTI
- PITKÄJÄNTEISYYS
- VARAUTUMINEN TULEVAAN
- SKAALAUTUVUUS (esim. eri kohderyhmät)
- ALUEELLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

10.10. Moniammatillinen työpaja

10.10. Porin perusturvalautakunta

1.11. Kuntaliitto

joulukuu – raportti osallistujille

Tiedon soveltaminen suunnitelmissa &
päätöksenteossa **SospED**

**Skenaarioiden antama tieto on aina ensimmäinen askel...
niiden pohjalta varaudutaan,
asetetaan tavoitteita, jne.**

Esimerkkejä skenaarioiden hyödyntämisestä:

Ajatuksia?

- A) Skenaarioihin tutustuminen (15 min)
- B) Skenaarioiden muokkaus (45 min)
- c) Töiden esittely (25 min)
- C) Loppukeskustelu (15 min)

Viisi
skenaariota -
viisi työryhmää

3. TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN

SKENAARION KUVAUS

- Robotisaation ja automaation kehitys kiihtyy tavara- ja palvelutuotannossa. Hallitsematon robotisaatio lisää työttömyyttä. Perinteisen palkkatyön sijasta työ koostuu entistä enemmän kollektiivisista palveluksista ja yhteisestä tekemisestä.
- Valtioiden velkaantuminen jatkuu ja kehittyvien maiden rahoituskriisi lisää rahoitusongelmia myös Suomessa. Korot nousevat ja leikkauksia sosiaaliturvaan ja julkisen sektorin organisaatioiden rahoitukseen tehdään. Julkista sääntelyä puretaan ja paikalliset ratkaisut sallitaan.
- Kasvava informaatiovaikuttaminen ja hallitsematon teknologiakehitys vähentävät radikaalisti kansalaisten luottamusta julkisiin instituutioihin ja yrityksiin. Ihmiset etääntyvät valtamedioiden vaikutuspiiristä.
- Arvoyhteisöjen rooli vahvistuu ihmisten turvautuessa ensisijaisesti omiin sosiaalisiin verkostoihinsa. Samalla ääriajattelu voimistuu ja objektiiviset faktat menettävät merkitystään. Työttömyys ja tytytmättömyys synnyttävät myös pahaa oloaan purkavia ääriilmiöitä ja konflikteja.
- Heikossa taloustilanteessa ja poliittisten erimielisyyksien lisääntyessä aluehallintouudistus haudataan mahdottomana. Valtaa ja vastuuta siirretään takaisin kuntatasolle, kolmannelle sektorille ja yhteisöille. Kuntien välinen kilpailu kiristyy.
- Niukassa taloustilanteessa jakaminen, vaihtaminen ja vuokraus korostuvat. Päivittäiseen elämään liittyviä hyödykkeitä ja palveluita ollaan valmista jakamaan entistä enemmän.
- Tietoa sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon haetaan verkostoista. Omaehtoinen kokemus nousee tärkeämmäksi kuin asiantuntijoiden diagnoosit.
- Kansalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kasvavat. Terveyspalveluja tarjoavat yhä useammin yhteisöjen omat lääkärit sekä luonnonmukaisuutta korostavat naturopaatit ja perinteiset kansanparantajat. Informaatiovaikuttamisen seurauksena lääke- ja rokotevastaisuus yleistyy.
- Taloudellisten mahdollisuuksien lisäksi arvot ohjaavat terveysvalintoja ja hyvinvointi on yhä riippuvaisempaa yhteisön keskinäisestä huolenpidosta. Alueiden välille syntyy suuria terveyseroja.

VAIKUTUKSET VÄESTÖN HYVINVOINTIIN

- Yhteisöllisyyden kasvu vaihtamisen ja jakamisen myötä ja sen myötä eriarvoisuuden väheneminen
- Hyvinvointi- ja terveyserot kasvavat
- Työttömyys lisää epävarmuutta ja turvattomuutta
- Uhat terveydelle, kun ratkaisuja haetaan epävirallisilta tahoilta
- Osallisuus yhteiskunnassa toteutuu entistä harvempien osalla. Kyky löytää ja vastaanottaa palveluja monimutkaistuu.
- Huima teknologiakehitys herättää eettisiä kysymyksiä ja lisää eriarvoisuutta
- Yhteiskunnan paikallistuminen, lähtötuotanto ja vähentynneet liikkumistarpeet
- Merkityksellinen tekeminen ja yhteisöön sopeutuminen korostuu yhteiskuntarauhaa ylläpidettäessä

- Painotus: Arvioi ensin, onko kunkin indikaattorin ilmiö skenaariossa kasvava + vai vähenevä -. Arvioi sitten tarkemmin indikaattorin painotus skenaariossa asteikolla -4 - +4
- Selite: Lisää selite arviollesi, mitkä tekijät vaikuttamassa

NEET-indikaattori	Painotus	Selite
Työttömyysturvaetuksien saajat (17-34 v.)		
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat (16-34 v.)		
Koulupudokkuus 2. aste		
Neet -nuorten lkm.		
Itsetuhoisuus/-murhat		
Palvelut		
Mielenterveyden-avopalvelut		
Mielenterveyden laitoshoidot		
Nuorisotyö		
Asumispalvelut		
Itsehoidolliset palvelut		
Digitaaliset mt-palvelut		
Medikalisaatio		
Pehmeät		
Yksinäisyys		
Ahdistuneisuus		
Sosiaalisten tilanteiden pelko		
Päihteet		

ILMIÖT:

- Jakamistalouden vahvistuminen
- Vapaaehtoiset
- Leikkaukset s

3. SKENAARIO: TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN

Indikaattori			Painotus:Selite (mitkä tekijät vaikuttavat)	MIN vaikutus	MAX vaikutus	KUNTA nyk.	KUNTA min	KUNTA max	
Työttömyysturvaetuksien saajat	1	17-34-vuotiaat 2017, Kela	2	1 Palkkatyön väheneminen, kriteeristö saa etuuksia monimutkaistuu, muutostila	20,00 %	40,00 %	9,40 %	13,15 %	16,91 %
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat		16-34-vuotiaat12/2017 Kela	-1	Vähempikin työkyky riittää, kriteerit tiukentuu, työkyvyttömyyseläkkeellä ei merkitystä tyä muutuessa	10,00 %	15,00 %	2,08 %	1,77 %	1,87 %
Opintojen keskeyttäjät 2. aste	0	2015/2016 Tilastokeskus	3	Koulutusta ei koeta niin tärkeäksi, oppilaitosten murros, epävarmuus Nuorten oma päätös	60,00 %	80,00 %	5,67 %	15,87 %	19,27 %
Neet -nuorten lkm.	0	2017 Suomen nuorisotyön tilastot, arvio sovellettu 18-35-vuot	3	1 Muutosaika, yhteiskunnallinen osattomuus kasvaa	60,00 %	80,00 %	11,75 %	32,91 %	39,96 %
Itsetuhoisuus/-murhat	0	Itsemurhakuolleisuus 20 - 34-vuotiailla Satakunta (2016), THL	3	1 Yhteisöllisyys Palveluiden vastaanottaminen monimutkaistuu, yk:nepätasa-arvoisuus	60,00 %	80,00 %	0,02 %	0,06 %	0,07 %
Palvelut									
Mielenterveyden avopalvelut	0	Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttänyt	-3	Resurssiheikennykset	60,00 %	80,00 %	716	-1002,4	-572,8
Mielenterveyden laitoshoido	0	18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ik	-3	Kallista, resurssiheikennykset	60,00 %	80,00 %	266	-372,12	-212,64
Etsivä nuorisotyö	0	Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017), Suomen nuori	-2	Kallista, resurssiheikennykset 1	20,00 %	40,00 %	186	37,2	111,6
Asumispalvelut	0	Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piiri	-3	Kallista, resurssiheikennykset, toisaalta yhteisöllinen asuminen -1	60,00 %	80,00 %	53,00	-74,2	-42,4
Itsehoidolliset palvelut									
Digitaaliset mt-palvelut	0		3	Yleinen suuntaus, kustannusehokkuus	60,00 %	80,00 %			
Medikalisaatio	0	Masennuslääkkeiden käyttö 2017 (sairausvakuutuksesta korvat	-3	Lääke- ja rokotusvastaisuus, luonnonmukaiset hoidot, vähemmän lääkäreitä 1	60,00 %	80,00 %	9 %	-12,74 %	-7,28 %
Pehmeät									
Yksinäisyys	0	Ei yhtään läheistä ystävää 18-35-vuotiaat, (Kouluterveyskysely,	2	Jos omaa paikkaa yhteisössä ei löydy, helppo jäädä yksin kotiin digitalisaation myötä 1	20,00 %	40,00 %	7,20 %	10,08 %	12,96 %
Ahdistuneisuus	0	(kohtalainen tai vaikea) 15-35 vuotiaat, (Kouluterveyskysely, lu	2	Helppo jäädä yksin kotiin Yk:n epätasa-arvoistuminen, mt-ongelmiin vaikea saada palveluja	20,00 %	40,00 %	11,45 %	16,03 %	20,61 %
Sosiaalisten tilanteiden pelko	0	18-35-vuotiaat (2015) Väänänen, sovellettu ikäryhmään	3	Seuraus yksinäisyydestä, toisten yhteisöjen jäsenten kohtaaminen vaikeaa 1	60,00 %	80,00 %	6,00 %	16,80 %	20,40 %
Päihteet	0	A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017), Porin kaupungin psykosos	3	Seuraus yksinäisyydestä, ahdistuneisuudesta, lääkkeiden väärinkäyttö 1 lääkkeiden puuttuessa päihteet, edelliset kohdat lisäävät, kannabis	60,00 %	80,00 %	1,85 %	5,19 %	6,30 %

A) SKENAARIOIHIN TUTUSTUMINEN (15 min)

B) SKENAARIOIDEN MUOKKAUS

I Yksin (1/3 indikaattoreista/ hlö.) 15 min

II Parina (1/3 indikaattoreista/ pari.) 15 min

II Porukalla (kaikki indikaattorit) 15 min

3. SKENAARIO: TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN									
Indikaattori			Painotus	Selite (mitkä tekijät vaikuttavat)	MIN vaikutus	MAX vaikutus	KUNTA nyk.	KUNTA min	KUNTA max
Työttömyysturvaetuksien saajat	1	17-34-vuotiaat 2017, Kela	2	1 Palkkatyön väheneminen, kriteeristö saa etuuksia monimutkaistuu, muutostila	20,00 %	40,00 %	9,40 %	13,15 %	16,91 %
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat		16-34-vuotiaat12/2017 Kela	-1	Vähempikin työkyky riittää, kriteerit tiukentuu, työkyvyttömyyseläkkeellä ei merkitystä tyä muuttuessa	10,00 %	15,00 %	2,08 %	1,77 %	1,87 %
Opintojen keskeyttäjät 2. aste	0	2015/2016 Tilastokeskus	3	Koulutusta ei koeta niin tärkeäksi, oppilaitosten murros, epävarmuus Nuorten oma päätös	60,00 %	80,00 %	5,67 %	15,87 %	19,27 %
Neet -nuorten lkm.	0	2017 Suomen nuorisotyön tilastot, arvio sovellettu 18-35-vuotiaat	3	1 Muutos aika, yhteiskunnallinen osattomuus kasvaa	60,00 %	80,00 %	11,75 %	32,91 %	39,96 %
Itsetuhoisuus/-murhat	0	Itsemurhakuolleisuus 20 - 34-vuotiailla Satakunta (2016), THL	3	1 Yhteisöllisyys Palveluiden vastaanottaminen monimutkaistuu, yk:nepätasa-arvoisuus	60,00 %	80,00 %	0,02 %	0,06 %	0,07 %
Palvelut									
Mielenterveyden avopalvelut	0	Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttänyt	-3	Resurssiheikennykset	60,00 %	80,00 %	716	-1002,4	-572,8
Mielenterveyden laitoshoido	0	18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ikä	-3	Kallista, resurssiheikennykset	60,00 %	80,00 %	266	-372,12	-212,64
Etsivä nuorisotyö	0	Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017), Suomen nuoris	-2	Kallista, resurssiheikennykset 1	20,00 %	40,00 %	186	37,2	111,6
Asumis palvelut	0	Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piir	-3	Kallista, resurssiheikennykset, toisaalta yhteisöllinen asuminen -1	60,00 %	80,00 %	53,00	-74,2	-42,4
Itsehoidolliset palvelut									
Digitaaliset mt-palvelut	0		3	Yleinen suuntaus, kustannusehokkuus	60,00 %	80,00 %			
Medikalisaatio	0	Masennuslääkkeiden käyttö 2017 (sairausvakuutuksesta korv	-3	Lääke- ja rokotusvastaisuus, luonnonmukaiset hoidot, vähemmän lääkäreitä 1	60,00 %	80,00 %	9 %	-12,74 %	-7,28 %
Pehmeät									
Yksinäisyys	0	Ei yhtään läheistä ystävää 18-35-vuotiaat, (Kouluterveyskysely,	2	Jos omaa paikkaa yhteisössä ei löydy, helppo jäädä yksin kotiin digitalisaation myötä 1	20,00 %	40,00 %	7,20 %	10,08 %	12,96 %
Ahdistuneisuus	0	(kohtalainen tai vaikea) 15-35 vuotiaat, (Kouluterveyskysely, luk	2	Helppo jäädä yksin kotiin Yk:n epätasa-arvoistuminen, mt-ongelmiin vaikea saada palveluja	20,00 %	40,00 %	11,45 %	16,03 %	20,61 %
Sosiaalisten tilanteiden pelko	0	18-35-vuotiaat (2015) Väänänen, sovellettu ikäryhmään	3	Seuraus yksinäisyydestä, toisten yhteisöjen jäsenten kohtaaminen vaikeaa 1	60,00 %	80,00 %	6,00 %	16,80 %	20,40 %
Päihteet	0	A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017), Porin kaupungin psykosos	3	Seuraus yksinäisyydestä, ahdistuneisuudesta, lääkkeiden väärinkäyttö 1 Lääkkeiden puuttuessa päihteet, edelliset kohdat lisäävät, kannabis	60,00 %	80,00 %	1,85 %	5,19 %	6,30 %

3. SKENAARIO: TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN

Indikaattori			Painotus	Selite (mitkä tekijät vaikuttavat)	MIN vaikutus	MAX vaikutus	KUNTA nyk.	KUNTA min	KUNTA max
Työttömyysturvaetuksien saajat	1	17-34-vuotiaat 2017, Kela	2	1 Palkkatyön väheneminen, kriteeristö saa etuuksia monimutkaistuu, muutostila	20,00 %	40,00 %	9,40 %	13,15 %	16,91 %
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat		16-34-vuotiaat 2017 Kela	-1	Vähempikin työkyky riittää, kriteerit tiukentuu, työkyvyttömyyseläkkeellä ei merkitystä tyä muuttuessa	10,00 %	15,00 %	2,08 %	1,77 %	1,87 %
Opintojen keskeyttäjät 2. aste	0	2015/2016 Tilastokeskus	3	Koulutusta ei koeta niin tärkeäksi, oppilaitosten murros, epävarmuus Nuorten oma päätös	60,00 %	80,00 %	5,67 %	15,87 %	19,27 %
Neet -nuorten lkm.	0	2017 Suomen nuorisotyön tilastot, arvio sovellettu 18-35-vuotiaat	3	1 Muutosaika, yhteiskunnallinen osattomuus kasvaa	60,00 %	80,00 %	11,75 %	32,91 %	39,96 %
Itsetuhoisuus/-murhat	0	Itsemurhakuolleisuus 20 - 34-vuotiailla Satakunta (2016), THL	3	1 Yhteisöllisyys Palveluiden vastaanottaminen monimutkaistuu, yk:nepätasa-arvoisuus	60,00 %	80,00 %	0,02 %	0,06 %	0,07 %
Palvelut									
Mielenterveyden avopalvelut	0	Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttäneestä	-3	Resurssiheikenneykset	60,00 %	80,00 %	716	-1002,4	-572,8
Mielenterveyden laitoshoido	0	18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ikäryhmästä	-3	Kallista, resurssiheikenneykset	60,00 %	80,00 %	266	-372,12	-212,64
Etsivä nuorisotyö	0	Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017), Suomen nuorisotilasto	-2	Kallista, resurssiheikenneykset 1	20,00 %	40,00 %	186	37,2	111,6
Asumispalvelut	0	Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piirissä	-3	Kallista, resurssiheikenneykset, toisaalta yhteisöllinen asuminen -1	60,00 %	80,00 %	53,00	-74,2	-42,4
Itsehoidolliset palvelut									
Digitaaliset mt-palvelut	0		3	Yleinen suuntaus, kustannusehokkuus	60,00 %	80,00 %			
Medikalisaatio	0	Masennuslääkkeiden käyttö 2017 (sairausvakuutuksesta korvattuna)	-3	Lääke- ja rokotusvastaisuus, luonnonmukaiset hoidot, vähemmän lääkäreitä 1	60,00 %	80,00 %	9 %	-12,74 %	-7,28 %
Pehmeät									
Yksinäisyys	0	Ei yhtään läheistä ystävää 18-35-vuotiaat, (Kouluterveyskysely, lukuvuosi 2016-2017)	2	Jos omaa paikkaa yhteisössä ei löydy, helppo jäädä yksin kotiin digitalisaation myötä 1	20,00 %	40,00 %	7,20 %	10,08 %	12,96 %
Ahdistuneisuus	0	(kohtalainen tai vaikea) 15-35 vuotiaat, (Kouluterveyskysely, lukuvuosi 2016-2017)	2	Helppo jäädä yksin kotiin Yk:n epätasa-arvoistuminen, mt-ongelmiin vaikea saada palveluja	20,00 %	40,00 %	11,45 %	16,03 %	20,61 %
Sosiaalisten tilanteiden pelko	0	18-35-vuotiaat (2015) Väenäinen, sovellettu ikäryhmään	3	Seuraus yksinäisyydestä, toisten yhteisöjen jäsenten kohtaaminen vaikeaa 1	60,00 %	80,00 %	6,00 %	16,80 %	20,40 %
Päihteet	0	A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017), Porin kaupungin psykososiaalisen tuen yksikön asiakasaineisto	3	Seuraus yksinäisyydestä, ahdistuneisuudesta, lääkkeiden väärinkäyttö 1 Lääkkeiden puuttuessa päihteet, edelliset kohdat lisäävät, kannabis	60,00 %	80,00 %	1,85 %	5,19 %	6,30 %

NEET-indikaattori

Painotus ((-4) - (4))
- Miten paljon
painottuu

Perustelu - miksi

Min. & max. vaikutus (%)

Esim. kuinka paljon
Kuinka paljon % kyseinen
Työkyvyttömyyseläkkeellä olijoita
minimissään & maximissaan 5 v.
päästä.Uudet arviot
tulevasta
tilanteesta
kunnassa

Sosped

B) SKENAARIOIDEN MUOKKAUS

I Yksin (1/3 indikaattoreista/ hlö.)

15 min

II Parina (1/3 indikaattoreista/ pari.)

15 min

II Porukalla (kaikki indikaattorit)

15 min

3. SKENAARIO: TURVAUTUMINEN PAIKALLISIIN YHTEISÖIHIN									
Indikaattori			Painotus	Selite (mitkä tekijät vaikuttavat)	MIN vaikutus	MAX vaikutus	KUNTA nyk.	KUNTA min	KUNTA max
Työttömyysturvaetuksien saajat	1	17-34-vuotiaat 2017, Kela	2	1 Palkkatyön väheneminen, kriteeristö saa etuuksia monimutkaistuu, muutostila	20,00 %	40,00 %	9,40 %	13,15 %	16,91 %
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat		16-34-vuotiaat12/2017 Kela	-1	Vähempikin työkyky riittää, kriteerit tiukentuu, työkyvyttömyyseläkkeellä ei merkitystä tyä muuttuessa	10,00 %	15,00 %	2,08 %	1,77 %	1,87 %
Opintojen keskeyttäjät 2. aste	0	2015/2016 Tilastokeskus	3	Koulutusta ei koeta niin tärkeäksi, oppilaitosten murros, epävarmuus Nuorten oma päätös	60,00 %	80,00 %	5,67 %	15,87 %	19,27 %
Neet -nuorten lkm.	0	2017 Suomen nuorisotyön tilastot, arvio sovellettu 18-35-vuotiaat	3	1 Muutos aika, yhteiskunnallinen osattomuus kasvaa	60,00 %	80,00 %	11,75 %	32,91 %	39,96 %
Itsetuhoisuus/-murhat	0	Itsemurhakuolleisuus 20 - 34-vuotiailla Satakunta (2016), THL	3	1 Yhteisöllisyys Palveluiden vastaanottaminen monimutkaistuu, yk:nepätasa-arvoisuus	60,00 %	80,00 %	0,02 %	0,06 %	0,07 %
Palvelut									
Mielenterveyden avopalvelut	0	Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit/1000 18v täyttänyt	-3	Resurssiheikennykset	60,00 %	80,00 %	716	-1002,4	-572,8
Mielenterveyden laitoshoido	0	18-24v Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät/1000 vastaavan ikä	-3	Kallista, resurssiheikennykset	60,00 %	80,00 %	266	-372,12	-212,64
Etsivä nuorisotyö	0	Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt (2017), Suomen nuorisot	-2	Kallista, resurssiheikennykset 1	20,00 %	40,00 %	186	37,2	111,6
Asumis palvelut	0	Tehostetun asumisen, palveluasumisen ja tuetun asumisen piirissä	-3	Kallista, resurssiheikennykset, toisaalta yhteisöllinen asuminen -1	60,00 %	80,00 %	53,00	-74,2	-42,4
Itsehoidolliset palvelut									
Digitaaliset mt-palvelut	0		3	Yleinen suuntaus, kustannusehokkuus	60,00 %	80,00 %			
Medikalisaatio	0	Masennuslääkkeiden käyttö 2017 (sairausvakuutuksesta korvatt	-3	Lääke- ja rokotusvastaisuus, luonnonmukaiset hoidot, vähemmän lääkäreitä 1	60,00 %	80,00 %	9 %	-12,74 %	-7,28 %
Pehmeät									
Yksinäisyys	0	Ei yhtään läheistä ystävää 18-35-vuotiaat, (Kouluterveyskysely,	2	Jos omaa paikkaa yhteisössä ei löydy, helppo jäädä yksin kotiin digitalisaation myötä 1	20,00 %	40,00 %	7,20 %	10,08 %	12,96 %
Ahdistuneisuus	0	(kohtalainen tai vaikea) 15-35 vuotiaat, (Kouluterveyskysely, luk	2	Helppo jäädä yksin kotiin Yk:n epätasa-arvoistuminen, mt-ongelmiin vaikea saada palveluja	20,00 %	40,00 %	11,45 %	16,03 %	20,61 %
Sosiaalisten tilanteiden pelko	0	18-35-vuotiaat (2015) Väenäinen, sovellettu ikäryhmään	3	Seuraus yksinäisyydestä, toisten yhteisöjen jäsenten kohtaaminen vaikeaa 1	60,00 %	80,00 %	6,00 %	16,80 %	20,40 %
Päihteet	0	A-klinikan 18-35v. asiakkaita (2017), Porin kaupungin psykosos	3	Seuraus yksinäisyydestä, ahdistuneisuudesta, lääkkeiden väärinkäyttö 1 Lääkkeiden puuttuessa päihteet, edelliset kohdat lisäävät, kannabis	60,00 %	80,00 %	1,85 %	5,19 %	6,30 %

ESIMERKKIKYSYMYSIÄ

Onko joitakin hyvinvointivaikutuksia unohdettu

Onko skenaario erilainen?

Onko siltaindikaattoreiden välistä logiikkaa mietitty tarpeeksi?

Onko ”isot suunnat” huomioitu tarpeeksi hyvin? (kaupungistuminen, väestön ikääntyminen, vaalit, jne.)

Puuttuuko jokin oleellinen siltaindikaattori?

C) TÖIDEN ESITTELY

KESKUSTELU SOVELTAMISESTA

Menetelmä kokonaisuudessaan?

- Hyödyntäminen?
- Kenellä vastuu?

Nuorille suunnattuna?

- Mitä tulisi huomioida indikaattoreissa?

Soveltaminen toisille kohderyhmille?

- Vanhukset? (Valli Ry)

Rajoitteita

- Alun monimutkaisuus
- Tietojen koostajan vastuu
- Skenaarioiden hyödyntäminen edellyttää monialaista valmistelua

Mahdollisuudet?

- Sähköinen muoto
- Tavoitteen asetanta & seuranta

KIITOS!

miikka.vuorinen@sosped.fi